

pustná i pro zánik části vykonatelného nároku. Zaplacením 1704 Kč 03 h zanikla tato část vykonatelné pohledávky, co do této části jest tudíž žalobní žádání opodstatněno.

Čís. 5914.

Majitel klempířského závodu ručí za úraz pádem tašky se střechy v Praze při pracích klempířských, nebyla-li učiněna dostatečná ochranná opatření. Nestací, že dal dělníkům příslušné příkazy, nýbrž bylo na něm, by se přesvědčil, zda příkazy byly skutečně splněny.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1926, Rv I 444/26.)

Žalobce byl poraněn pádem tašky se střechy pražského domu, na němž prováděl žalovaný klempířský mistr klempířské práce. Žalobní nárok byl uznán jak proti majiteli domu, tak proti klempířskému mistru důvodem po právu soudu všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl k dovolání žalovaného klempířského mistra v

důvodech:

Dovolání jest na omylu, že žalovaný neručí za žalobcův úraz, poněvadž tu není předpokladů §u 1315 obč. zák. Podle §u 45 čís. 2 stav. ř. pro město Prahu jest ten, kdo vede stavbu, povinen nejen při nových stavbách a zbourání, nýbrž i při opravách na straně stavení k veřejné cestě obrácené učiniti všechna opatření k ochraně chodců potřebná a po každé postaviti předepsaná výstražná znamení. Žalovaný byl obcí Pražskou zjedнан, aby provedl opravu plechové krytiny na střeše Obecního domu. Byl tudíž dle zmíněného §u 45 čís. 2 povinen, ježto oprava se prováděla na straně stavení, obrácené do ulice, učiniti všechna potřebná opatření ochranná a postaviti výstražná znamení. Aby této zákonem mu uložené povinnosti učinil zadost, nestačilo, že dal snad svým dělníkům příslušné příkazy; zákonu bylo by vyhověno jen skutečným provedením zabezpečovacích opatření. Žalovanému náleželo tudíž, by se přesvědčil, zda bylo skutečně vše zařízeno, čeho bylo třeba, by obecnostvo nebylo ohrožováno. Toho žalovaný neučinil, neboť bylo nižšími soudy zjištěno, že nebyla učiněna žádná ochranná opatření a nebyla ani postavena výstražná znamení. Ručení za toto opomenutí mohl by se žalovaný dle §u 1298 obč. zák. sprostiti jen důkazem, že mu bez jeho viny bylo zabráněno, vyhověti jeho zákonné povinnosti. Tohoto důkazu žalovaný nepodal.

Čís. 5915.

Vyrovnačí řád.

Dobu, do níž jest vzhledem k §u 3 (2) vyr. řádu zaplatiti určitou část pohledávek, jest počítati ode dne právoplatně potvrzeného vyrovnaní.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1926, R II 83/26.)

Soud první stolice vyrovnání potvrdil, rekursní soud potvrzení odepřel. Důvody: Vyrovnací dlužník nabídl vyrovnacím návrhem ze dne 18. června 1925 35% vyrovnací kvotu, kterou chce zaplatiti děleně a sice 5% do tří měsíců po pravoplatném potvrzení vyrovnání, 10% do 6 měsíců od splatnosti první splátky, 10% do 6 měsíců od splatnosti druhé splátky a 10% do 6 měsíců od splatnosti třetí splátky. Tuto nabídku pozměnil dlužník návrhem ze dne 12. září 1925, dle něhož nabídl věřitelům 40% kvotu splatnou ve 4 splátkách a sice 5% do 3 měsíců po pravoplatném potvrzení vyrovnání, 11% do 6 měsíců od splatnosti první splátky, 12% do 6 měsíců od splatnosti druhé splátky a 12% do 6 měsíců od splatnosti třetí splátky. Žádný z těchto návrhů neodpovídá však svým obsahem ustanovení §u 3 (2) vyr. ř. a čl. I. zákona čís. 99 z r. 1923 sb. z. a n., dle něhož musí dlužník nabídnouti, že zaplatí věřitelům, jichž pohledávky nepožívají přednostního práva, aspoň 35% jejich pohledávek s příslušenstvím do dvou let. Ne učiní-li tak, nelze, jak praví dále zákon, vyrovnací řízení zahájit. Vzniká otázka, jak jest rozuměti tomuto zákonnému ustanovení zejména v tom směru, od kdy počíná běžeti lhůta »do dvou let«. Snaha zákonodárcova, by dobrodiní vyrovnacího řádu nebylo zneužíváno (důvodová zpráva k zákonu čís. 99/23 sb. z. a n.), dovoluje jen ten výklad, že jest povinností dlužníkovou, by ve svém návrhu vyrovnacím určil přesně dobu, ve které chce během dvou let ode dne, kdy návrh učinil, zaplatiti věřitelům oněch 35% jejich pohledávek. Přesnosti této jest zapotřebi z toho důvodu, by vyrovnací soud mohl posouditi, zda dlužník chce do dvou let od učiněné nabídky kvotu zaplatiti, neboť jinak jest nepřipustným zahájit vyrovnací řízení. Ustanovení toto má význam práva donucovacího a nelze se od něho uchýlit. V tomto případě se dlužník tak nezachoval. Podle své nabídky učinil tento začátek první splátky závislým ode dne, kdy vyrovnání bude pravoplatně potvrzeno a posledních 7% z oné zákonem předepsané 35% kvoty bylo by splatných až za 21 měsíců od onoho dne. Tento den nebyl však prvnímu soudu znám a není znám, což dlužno zdůrazniti, ani rekursnímu soudu a dle stavu věci dosud ani nenastal. Na základě takového vyrovnacího návrhu nebylo dle §u 3 vyr. ř. a čl. I. zák. čís. 99/23 přípustno zahájit vyrovnací řízení, neboť nabídka dlužníková nezněla tak přesně, by se z ní mohlo posouditi, že nabízí zaplacení oněch 35% do dvou let ode dne nabídky. Ve skutečnosti také dlužník nabídkou tou nenabídl zaplacení zákonem požadované kvoty do dvou let. Neboť do dneška uplynulo ode dne nabídky dlužníkovy více než 6 měsíců a přičítá-li se k tomu ještě 21 měsíců, v nichž chce zaplatiti oněch 35%, jest to celkem lhůta delší dvou let. I když by se oním dnem, od kdy má dle návrhu dlužníková započítati oněch 21 měsíců, rozuměl den, kdy vyrovnání bylo vyrovnacím soudem potvrzeno (což jest den 11. ledna 1926, kdy bylo usnesení vyřešeno na úřední desce), neodpovídal by přece návrh dlužníkův zákonu, neboť posledních 7% z oné 35% kvoty bylo by splatno až po dvou letech od návrhu dlužníkovy, totiž až dne 11. října 1927. Vyrovnací soud

měl tudíž podle §u 50 (1) odepřítí potvrzení dlužníkem nabízeného vyrovnání, neboť tu byl důvod, pro nějž je zahájení řízení nepřípustno.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekursní soud dovolává se důvodové zprávy. V tom směru praví pamětní list k §u 3 čís. 2 vyrovn. řádu (str. 154 a násl.), že »delší lhůta (2 roků) volena byla úmyslně, aby věřitelům byla zaplacená co možná nejvyšší kvota třeba v delší době«, že však »nějaká ještě delší lhůta nemohla býti považována za přípustnou, poněvadž všeobecnou snahou kupectva jest raději obdržeti méně, ale to ve kratší dohlednosti, a poněvadž potřeba vyrovnání s dlouhými lhůtami vyskytuje se jenom ve zcela řídkých případech. Kdyby však zákonodárce byl skutečně sledoval úmysl, jež mu rekursní soud podkládá na základě pamětního spisu, byl by zajisté odklidil již předem nutné pochybnosti, vyskytující se při řešení sporné otázky výslovným ustanovením pojatým do zákona, neboť tento nepraví nic o dni, od kterého je lhůtu tu počítati. Názor zastávaný rekursním soudem nelze odůvodniti ani z ostatních ustanovení zákona. Ke dni podání návrhu poji zákon výslovně právní účín v § 8, jinak rozeznává účinky zahájení řízení (§§ 8, 10, 12, 50 čís. 1 a j.), a potvrzení vyrovnání (§ 49), čímž je rozuměti právoplatné potvrzení (§ 52). Je proto rozhodnouti otázku, kterou ze zmíněných skutečností měl asi zákonodárce na mysli v ustanovení §u 3 (2). Návrh dlužníkův na zahájení vyrovnacího řízení je v podstatě nabídkou částečného zaplacení pohledávek učiněný souhrnu věřitelů, z nichž by jinak ne-li všichni, aspoň velmi mnozí nedošli vůbec zaplacení svých pohledávek. Vyrovnací řízení je v podstatě jednáním mezi dlužníkem a věřiteli, vyrovnání samo, t. j. potvrzení jeho vyrovnacím soudem (§ 49) a sice právoplatné potvrzení (§ 49) je přijetím nabídky dlužníkovy věřiteli, a tím sjednáním smlouvy. Toto smluvní právo stran jest omezeno ve dvojnásobném směru; dlužník musí podle §u 3 (2) nabídnouti věřitelům zaplacení aspoň 35% pohledávek s příslušenstvím a to nejdéle do dvou roků. Věřitelé smí přijati, t. j. vyrovnací soud může jen tehdy vyrovnání potvrditi, vyhovuje-li nabídka dlužníková onomu předpisu. Kdyby předpis §u 3 (2) platil jedině pro nabídku dlužníkovu, bylo by lze říci, že lhůtu dvou roků je čítati ne-li ode dne podání návrhu, tedy aspoň od zahájení řízení. Předpis ten však platí podle §u 50 čís. 1 i pro vyrovnání samo, t. j. věřitelé nesmí způsobem vytyčeným v §u 42 přijati návrh, jímž nenabízí se jim nejméně 35% pohledávek do dvou roků, tím méně může soud vyrovnání potvrditi, není-li splněna tato podmínka. Přijatelnost návrhu dlužníková nejen co do výše kvoty, nýbrž i co do platební lhůty mohou strany posouditi teprve v čase přijetí návrhu, k němuž musí podle §u 49 přistoupiti soudní potvrzení. Z toho plyne, že dobu, do níž je nutno zaplatiti určitou část pohledávek, má-li dojíti k platnému vyrovnání, jest čítati teprve ode dne právoplatné smlouvy, t. j. právoplatného potvrzení vyrovnání, neboť teprve tímto dnem upouštějí věřitelé od části svých pohledávek podle §u 53, poskytující mimo to dlužníku

právo, by zbytek pohledávek splatil do určité doby, ovšem s omezením shora vytčeným. Platební doba je pravidelně určena pro každou splátku zvláště, jsouc odstupňována podle určitých kratších období, neboť právě tímto způsobem má být poskytnuta možnost dlužníkovi, by plnil aspoň částečně, t. j. by na př. vymohl své pohledávky, zpeněžil jmění, anebo opatřil si jinak prostředky, dále však i věřitelům, by dosáhli zaplacení aspoň části svých pohledávek. Nejde tu než o ustanovení smluvních platebních lhůt, jež přirozeně nelze co do začátku jich počítati jinak, než ode dne právní účinnosti smlouvy, t. j. právoplatně stvrzeného vyrovnání. Opačný náhled vedl by k důsledkům přímo nemožným. Postačí poukázati na případ, o který jde. Dlužník nabídl, po případě zavázal se, že zapraví 40% ve čtyřech splátkách, 5% do 3 měsíců od právoplatného potvrzení, 11% do 6 měsíců ode dne splatnosti první splátky, 12% do dalších šesti měsíců a 12% do téže doby, tudíž úhrnem 40% do 21 měsíců ode dne právoplatného potvrzení. Je si těžko představití, jak by si měl dlužník zaříditi splácení po uvedených částkách, kdyby počátečním dnem všech těchto lhůt, anebo mimo ně aspoň dvouleté lhůty ohledně 35% měl býti den, kterého byl návrh podán. Všecky lhůty nelze čítati od tohoto dne, neboť aspoň první z nich spadla by určitě do doby před potvrzením vyrovnání. Nelze také stanoviti lhůty dvojího druhu, z nichž některé bylo by počítati ode dne vyrovnání a jiné ode dne podání návrhu anebo zahájení řízení, neboť tu by došlo teprve k naprosté právní nejistotě. Nebezpečí, by dvouletá lhůta §u 3 (2) neprotáhla se do budoucnosti příliš vzdálené v neprospěch věřitelů, čelí zákon již předpisem §u 56 (1). Ovšem je lhůta ta prodlužitelná, ale to mluví právě pro názor tuto zastávaný, neboť není vyloučeno, že konec dvouleté lhůty čítané ode dne návrhu spadl by do doby před potvrzeným vyrovnáním, jehož účel byl by tím zmařen. Úmyslu zákonodárcovu, by splácení vyrovnané částky nebylo prodlouženo na újmu věřitelů příliš dlouho, odpovídá určení lhůty §u 3 (2) i v případě, že čítá se lhůta ta teprve ode dne právoplatného vyrovnání, a to jen ve prospěch věci, ježto časovou základnou pro vyrovnání je spíše jeho potvrzení, než den podaného návrhu, kdy není jisto, jak dlouho potrvá řízení.

Čís. 5916.

Mezinárodní doprava železniční.

Škoda, způsobená shořením dopravovaného zboží jiskřením, byla spoluzaviněna jak odesílatelem, jenž zabalil zboží do proutěných košů slámou, jež vyčnívala zpod víka košů, a že takto zabalené zboží naložil do vozu, jenž nebyl zcela uzavřeným, tak dráhou, jež zařadila tento vůz jako druhý za lokomotivu.

Předpis §u 31 čís. 1 mez. úml. žel. o pojetí úmluvy o přepravě na otevřeném voze železničním do nákladního listu nemá význam pouze průvodní, nýbrž jest hmotněprávní podmínkou, by byla dráha sprostěna z ručení. Stačí jakákoliv forma, jen když jest ujednání z nákladního listu poznatelné. Stačí, že odesílatel naložil na otevřený vůz a že v nákladním listu jest poznamenáno, že bylo naloženo odesílatelem. K bezvadnému